

Köp & sälj

lokus.se

Biltillbehör säljes

STENHÖJ billyft

Med frihjulslift Maxlast 2500 kg Lyfth 1,8m. Helt genomgången med nya wirrar. Ej demon. går provköra. 20.000:-, 0722-485831
Webbnr: 8416063

Husvagn & Husbil säljes

FIAT DUC SWIFT 640

Mkt fin husbil, 7850mil. 5 passagerare, nybes, även gasol bes. Många sovpl. Kamkedja. Markis. 105.000:- ring 070-2486763
Webbnr: 8416078

Övriga fordon säljes

Väghyvel säljes

Väghyvel/sladd L 5.10. B 2.15. 4-skär Bra skick och funktionell., 5500:-, 070-2260928
Webbnr: 8417565

Prova Elscooter

Varmt välkomna till Järnet Lundbygatan 2. 26 maj kl. 11-15. För provkörning av elscooter och elrullstol från Eloflex, 0709-403391
Webbnr: 8417371

Transport

Golvet är utbytt till aluminiumgol. Fronten bytt med nytt glas. Sidorna behöver tittas över. 10000:-, 0736275734
Webbnr: 8418784

Sök eller lägg
in annons på
lokus.se

Spänning på ytan

● En svabb kan vara bra att ha då dagens experiment kan blöta ner din omgivning :)

ILLUSTRATION: DANIELLE UNEUS

Vatten består av vattenmolekyler som gillar att hålla ihop. Detta kallas vattnets ytspänning. Ytspänningen gör så att vattendroppar håller ihop när de faller genom luften och ytspänningen gör så att vattnets yta utgör en gräns som kräver viss kraft för att bryta. Det finns insekter som

kan gå på vattenytan tack vare ytspänningen. Insekternas fötter får vattenytan att bukta nedåt en aning och vattnets lyftkraft räcker för att bära upp insekten. Vattenskalbagge, skräddare och

vattenspindel är några av de djur som går på vatten. Ytspänning är väldigt roligt att experimentera med, men tänk på att vara utomhus eller över en vask när du experimenterar.

Det kan bli väldigt blött!

Pennor genom påse

DU BEHÖVER:

- En ganska tjock plastpåse, typ fryspåse eller påse med ziplås.
- Blyertspennor eller färgpennor, det är viktigt att de är välvässade!
- Vatten

- Fyll påsen till lite mer än hälften med vatten och stäng den med en påsklämma eller med ziplåset.
- Ta en penna i taget och tryck den sakta rakt igenom påsen, där det finns vatten.
- Låt pennorna sitta kvar
- Vad händer? Rinner vattnet ut?

PSST, SÅ HÄR FUNKAR DET:

Vattnet sipprar ut inte för att ytspänningen gör att vattendropparna blir för stora för att komma igenom de små mellanrummen mellan pennorna och plasten. När du gör ett hål i påsen sår du på några av de molekyler som plastpåsen är gjord av. De flesta molekyler håller dock fortfarande ihop, vilket gör att plastpåsen inte spricker helt.

I SAMARBETE MED

FENOMENALEN
Science Center på Gotland

Fyll glaset

DU BEHÖVER:

- Ett dricksglas
- Saker av metall t.ex. skruvar, muttrar eller mynt

- Fyll ett glas med vatten nästan ända upp till kanten.
- Gissa hur många saker du kan lägga i glaset utan att vattnet rinner över.
- Lägg i metallföremålen, ett i taget, så många det går tills vattnet rinner över.

PSST, SÅ HÄR FUNKAR DET:

Titta på glaset från sidan så ser du hur vattenytan så småningom kommer att bukta uppåt. Det är ytspänningen! Tillslut blir trycket för kraftigt, ytspänningen spricker och vattnet svämmar över.

Sätt fart på kryddorna

DU BEHÖVER:

- En djup tallrik
- Vatten
- Kryddor som t.ex. malad kanel eller oregano
- Diskmedel, en droppe

- Häll vatten i tallriken
- Strö lite kryddor på vattenytan
- Häll en droppe diskmedel på vattenytan, mitt i tallriken

PSST, SÅ HÄR FUNKAR DET:

Diskmedlet innehåller tensider som gör att vattenmolekylerna inte längre kan hålla ihop och ytspänningen bryts. Tensiderna sprider snabbt ut sig och bildar ett lager av tensidmolekyler på vattenytan när diskmedlet hamnar i vattnet. När tensiderna sprider ut sig puttar de kryddorna framför sig.